

Datum
2020-05-14

Adress
205 80 Malmö

Diarienummer
HVO-2020-1747

Förslag till yttrande

Till
Svenska Institutet för
Standarder

Remiss om europeisk standard för kvalitet i omvårdnad om äldre personer 19814

Yttrande

Malmö stad, genom hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, anser att införandet av en europeisk standard för kvalitet i vård och omsorg av äldre personer är positivt. En europeisk standard kan exempelvis öka möjligheten till att kunna jämföra resultat och ett ökat lärande mellan europeiska länder. Dock anser nämnden att det i Sverige redan finns regelverk och föreskrifter som tar höjd för standardens råd och krav. Nämnden anser även att standarden innehåller flera detaljerade ska-krav som verksamheter ska följa, som kan motverka syftet om en vård och omsorg utifrån den enskildes självbestämmande och delaktighet. Därför bör standarden revideras för att ge mer utrymme till professionen som arbetar nära äldre personer att utveckla vården och omsorgen utifrån de äldres individuella behov och önskemål.

Nämnden instämmer i värdegrunden i standarden, men anser att de detaljerade ska-kraven i vissa fall riskerar att leda till ökad administration och kontroll. Exempel på detta är t.ex. krav på att *säkerställa att ytterligare standarder relaterade till fysisk och kognitiv tillgänglighet tillämpas*, rad 878 och krav på att *beskriva vilka avsnitt, krav och rekommendationer som inte ingår i tjänstebeskrivningen*, rad 226-228.

Standarden lägger stor vikt vid verksamhetens rutiner och riktlinjer. Nämnden håller med om att rutiner och riktlinjer är viktiga komponenter i att följa upp och trygga kvaliteten i verksamheten, dock kräver fler rutiner en utökad administration och kontroll av efterlevnad. Rutiner och riktlinjer kan inte heller uppföras för varje enskild situation. I de fallen behöver professionen ges tillit och utrymme att använda sin kunskap och kompetens vilket bland annat har konstaterats i statens offentliga utredningar¹. Verksamheten behöver då säkerställa en kultur med gemensamma, grundläggande värderingar med brukaren i fokus. Utifrån detta resonemang finns krav i standarden som nämnden är positiva till, exempelvis *säkerställa att de äldre personernas rätt till integritet, värdighet och intimitet respekteras och i alla anseenden värnas*, rad 1099-1100. Krav som nämnden anser är för detaljerade är till exempel *ska säkerställa att den*

---

¹ Med tillit växer handlingsutrymmet – tillitsbaserad styrning och ledning av välfärdssektorn SOU 2018:47

äldre personen vid ankomsten presenteras för personalen och dem som bor på vård- och omsorgsboendet och får en rundtur där, rad 871-872.

Nämnden ser en konflikt i att standarden prioriterar ett personcentrerat förhållningssätt samtidigt som standarden har ska-krav om till exempelvis att *brukare ska presenteras och visas runt vid inflyttning på ett boende, rad 871-872*. Nämnden ställer sig frågande till om verksamheten ska följa kravet i standarden om fallet är så att brukaren inte vill bli presenterad vid inflyttning på ett boende.

Ordförande

.....
Anders Rubin
.....

Förvaltningschef

.....
Gisela Öst
.....